

Sygn. akt V CSK 29/13

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa [...] Spółdzielni [...] w B.

przeciwko Spółdzielni [X.] w B.

o uchylenie uchwały,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 października 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 14 września 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 120 (sto
dwadzieścia) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwana Spółdzielnia [X.] w B. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 14 września 2012 r., zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w J. z dnia 4 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy oddalił powództwo [...] Spółdzielni [...] w B. o uchylenie uchwały nr [...] Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni [X.] w B., podjętej w dniu 28 listopada 2011 r., o wykluczeniu powódki z tej Spółdzielni. Sąd Apelacyjny, na skutek apelacji powódki zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że uchylił zaskarżoną uchwałę. Uznał, że wprawdzie powódka nie wypełniła w terminie do 31 marca 2010 r. obowiązku zadeklarowania i wpłaty uzupełniającej do wartości trzech udziałów członkowskich po 50 000 zł każdy, zgodnie z uchwałą z dnia 22 grudnia 2009 r., jednak należało rozważyć, czy powódka niewykonując obowiązku w terminie miała, przynajmniej w swoim przekonaniu, usprawiedliwione podstawy do powstrzymania się ze świadczeniem. W ocenie Sądu Apelacyjnego takie podstawy istniały, skoro skarżąca zaskarżyła uchwałę z 22 grudnia 2009 r. i postępowanie w tej sprawie ostatecznie skończyło się prawomocnie 22 grudnia 2010 r. oddaleniem powództwa, jednak powódka wniosła od niekorzystnego orzeczenia skargę kasacyjną, a postępowanie kasacyjne zakończyło się dopiero 31 stycznia 2012 r. Ponadto Sąd zwrócił uwagę, że równolegle powódka kwestionowała w procesie wcześniej podjętą uchwałę z 20 lutego 2009 r. o jej wykluczeniu z pozwanej Spółdzielni. Postępowanie w sprawie poprzedniej uchwały o wykluczeniu zakończyło się uchyleniem uchwały, prawomocnym z dniem 25 października 2011 r. Taki splot okoliczności usprawiedliwiał, zdaniem Sądu przekonanie powódki, że obowiązek wykonania przez nią uchwały o zadeklarowaniu i uzupełnieniu 3 udziałów jest wątpliwy, skoro nie jest pewne jej dalsze członkostwo w pozwanej Spółdzielni. Ponadto pozwana nie sygnalizowała powódce, iż oczekuje od niej wpłat, dopiero w listopadzie 2011 r. poinformowała, że zastosuje konsekwencje wynikające z niezłożenia deklaracji i niewwniesienia wpłaty, a wówczas powódka wykonała te obowiązki kolejno 22 i 28 listopada 2011 r. Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny uznał, że powódce nie można przypisać

winy umyślnej ani rażącego niedbalstwa w uchyłaniu się od obowiązków członka w zakresie zadeklarowania udziałów i wniesienia wpłat.

Pozwana oparła skargę kasacyjną na obu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. i zarzuciła naruszenie art. 365 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i w zw. z art. 398²¹ k.p.c. oraz niezastosowanie art. 24 § 2 pr. spółdz. w zw. z § 18 pkt 1 i 2 lit. a i c statutu pozwanej.

Wniosła o uchylenie i zmianę zaskarżonego wyroku w całości przez oddalenie apelacji powódki i zasądzenie kosztów, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżąca uzasadniła potrzebę przyjęcia jej skargi wystąpieniem przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 4 k.p.c. to znaczy oczywistą zasadnością tego środka zaskarżenia, wynikająca z ewidentnego nierespektowania przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia charakteru i skutków prawnych prawomocnych wyroków sądowych wydanych w sprawach o uchylenie uchwał nakładających na powódkę obowiązek, z którego niewywiązała się terminowo oraz z przekroczenia granic kognicji obowiązujących w sprawie o uchylenie uchwały.

Wbrew przekonaniu skarżącej jej skarga nie jest jednak uzasadniona w stopniu oczywistym. Taki wypadek zachodzi jedynie wówczas, gdy skarga zarzuca, że orzeczenie wydane zostało z oczywistym naruszenia prawa i tego rodzaju naruszenie widoczne jest bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy

jurydycznej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2013 r., III SK 43/12, LEX nr 1331343). Ocena przesłanki zawinienia przez pryzmat okoliczności w jakich doszło do niewykonania przez powódkę obowiązku zadeklarowania i uzupełnienia udziałów, z uwzględnieniem toczących się między stronami procesów i niepewności prawnej co do statusu powódki jako członka pozwanej nie stanowi pogwałcenia wskazywanych przez pozwaną przepisów materialnoprawnych ani procesowych. Nie kwestionuje też stanu wynikającego z prawomocnych orzeczeń sądowych. Sąd poddał jedynie ocenie przesłankę zawinienia niewykonania przez powódkę jej obowiązków, a wnioski do jakich doszedł mogą budzić zastrzeżenia, jednak nie mogą być ocenione jako oczywiście wadliwe (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2009 r., III CSK 322/08, M.Spół. 2009/5/33-36).

W związku z tym, iż skarżąca nie wykazała, aby zachodziła wskazana przez nią przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a okoliczności sprawy nie wskazują, by występowały inne przyczyny przemawiające za rozpatrzeniem tej skargi, Sąd Najwyższy odmówił jej przyjęcia do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego uzasadnia art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 k.p.c., a ponadto § 2 ust. 1 i 2, § 10 ust. 1 pkt 1 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013, poz. 490).